

ARWEINIAD I WARCHODFA NATUR DYFFRYN RHYDYMWYN VALLEY NATURE RESERVE GUIDE

Mae safle Gwarchodfa Natur Rhydymwyn yn berchen i'r llywodraeth (DEFRA) ac mae ganddo hanes diddorol. Heddiw mae'r safle yn canolbwyntio'n bennaf ar reoli a gwella bywyd gwylt. Mae gan Tir Gwyllt gontract i reoli'r warchodfa natur ar y safle.

Mae sawl grŵp yn gysylltiedig â Gwarchodfa Natur Dyffryn Rhydymwyn (FORV) a Chymdeithas Hanes amrywiaeth o ddiddordebau, yn eu plith Cyfeillion Dyffryn Rhydymwyn (FORV) a Chymdeithas Hanes Rhydymwyn Valley Nature Reserve who cover a wide variety of interests including The Friends of Rhydymwyn Valley (FORV) and The Rhydymwyn Valley History Society (RVHS).

There are several groups associated with Rhydymwyn Valley Nature Reserve who cover a wide variety of interests including The Friends of Rhydymwyn Valley (FORV) and The Rhydymwyn Valley History Society (RVHS).

Cyfleoedd i Ymwelwyr

Mae Gwarchodfa Natur Dyffryn Rhydymwyn ar agor ar gyfer ymweliadau addysgol a hamdden gan aelodau'r cyhoedd a grwpiau sy'n gwneud trefniadau ymlaen llaw. Cynhelir rhaglen o sesiynau i wirfoddolwyr a digwyddiadau i'r cyhoedd drwy'r flwyddyn.

I wybod sut gallwch gael mynediad i'r safle, ffoniwch y Ganolfan Ymwelwyr 01352 741591 neu Tir Gwyllt 01978 757524
info@wild-ground.org.uk

Visitor Opportunities

Rhydymwyn Valley Nature Reserve is open for educational and recreational visits to members of the public and organised groups by prior arrangement. A programme of volunteer sessions and public events are held throughout the year.

All enquiries regarding site access, please contact the Visitor Centre Tel: 01352 741591 or Wild Ground 01978 757524
info@wild-ground.org.uk

Ble i ddod o hyd i ni

● Gwarchodfa Natur Dyffryn Rhydymwyn
17 Ffordd Nant Alun, Rhydymwyn, Sir y Fflint, CH7 5HQ

Where To Find Us

● Rhydymwyn Valley Nature Reserve
17 Nant Alyn Road, Rhydymwyn, Flintshire, CH7 5HQ

PWYSIG

- Cadwch at y llwybrau os gwelwch yn dda i osgoi difrodi'r fflora ac amharu ar ymlusgiaid ac adar sy'n nythu.
- Ni chaniateir cŵn ar y safle (ac eithrio cŵn tywys).

IMPORTANT

- Please keep to the paths to avoid damaging flora and disturbing reptiles and nesting birds.
- No dogs allowed on site (except guide dogs).

www.wild-ground.org.uk

Wild Ground has a management agreement with Defra to monitor the wildlife, and encourage community participation in the management and development of the Nature Reserve. Wild Ground has a dedicated team of volunteers who assist in the implementation of the site management plan.

About Wild Ground

Mae Tir Gwyllt yn gweithio i ymgysylltu â chymunedau lleol gan eu hysbrydoli ac ennyn eu diddordeb i weithio gyda'i gilydd i warchod bywyd gwylt ac i wella cynefinoedd ac ecosystemau. Mae'r gwaith rydym yn ei wneud yn ein galluogi i reoli'r safleoedd pwysig hyn er budd cenedlaethau heddiw a'r dyfodol.

Mae gan Tir Gwyllt gytundeb rheoli gyda Defra i fonitro'r bywyd gwylt ac annog y gymuned i gymryd rhan i reoli a datblygu'r Warchodfa Natur. Mae gan Tir Gwyllt dim ymraddedig o wirfoddolwyr sy'n helpu i weithredu'r cynllun rheoli.

CYNEFINOEDD A RHYWOGAETHAU / KEY HABITATS AND SPECIES

Afon Alun - Cafodd yr afon ei sianelu er mwyn adeiladu'r ffatri yn ystod yr Ail Ryfel Byd ac atal llifogydd. Mae glas y dorlan a brithyll wedi cael eu gweld ar hyd yr afon.

River Alyn - To make way for the World War II factory, the river was culverted to prevent flooding. Kingfisher and brown trout have been recorded along this river.

Glöynnod Byw - Mae'r ardd glöynnod byw yn gynefin delfrydol ar gyfer y glöynnod byw. Mae'r gwibiwr llwyd a'r brithribin gwyn wedi'u cofnodi yma.

Butterflies - The raised butterfly garden is an ideal habitat for butterflies. Dingy skipper and white-letter hairstreak butterflies have been recorded.

Adar - Mae'r cuddfan adar yn edrych allan dros y gwlyptir. Efallai y byddwch yn ddigon ffodus i weld bras cyrs neu giach cyffredin. Cofnodwyd dros 60 o rywogaethau adar yn nythu, bwydo neu'n hedfan drwy'r safle.

Birds - The bird hide looks out over the wetland. You may be lucky enough to spot reed buntings or common snipe. More than sixty bird species have been recorded nesting, feeding or passing through the site.

Gwely helyg - Mae'r gwely helyg yn ffynhonnell wych o neithdar cynnar i lawer o rywogaethau.

Willowbed - The willow bed is a great source of early nectar for many species.

Glaswelltiroedd - Mae'r rhain yn gartref i amrywiaeth o rywogaethau glaswelltiroedd, amrywiaeth o degeiriannau yn yr haf, a ffwng y cap cwr yn yr hydref. Mae gwartheg yn pori yma i wella'r amrywiaeth fotanegol.

Grasslands - Home to an array of grassland species, a variety of orchids in the summer, and waxcap fungi in the autumn. Cattle grazing is used to enhance botanical interest.

Dyfrgwn - Adeiladwyd gwâl dyfrgwn artiffisial ar y poncyn ger y safle. Dros y blynyddoedd gwelwyd llawer o dystiolaeth bod y dyfrgwn yn ei ddefnyddio.

Otter - After many years of spotting evidence of otter use on site, an artificial otter holt has been constructed off site.

Ymlusgiaid - Mae tair rhywogaeth o ymlusgiaid yn Rhydymwyn; neidr y gwair, y neidr ddefaid a'r madfall. Adeiladwyd wal gerrig sych gan wirfoddolwyr er budd ymlusgiaid fel y madfall.

Reptiles - There are three species of reptile at Rhydymwyn: grass snakes, slow worms and common lizards. A dry stone wall has been constructed by volunteers for the benefit of reptiles such as the common lizard.

Ystlumod - Mae'r dyffryn yn lle gwych ar gyfer ystlumod. Mae llawer o'r adeiladau yn gartref i ystlumod pedol lleiaf prin, ac mae blychau ystlumod wedi'u gosod ar draws y safle.

Bats - The valley is an excellent site for bats. Many of the buildings support rare lesser horseshoe bats, and bat boxes have been put up throughout the site.

Moch daear - Mae moch daear yn gyffredin iawn ar y safle. Mae llwynogod, llygod pengrwn y dŵr, cwningod a gwiwerod llwyd i'w gweld yn aml. Mae ffwlbartiaid a charlymod wedi cael eu gweld yma hefyd.

Badgers - Badgers are very active around the site. Foxes, voles, rabbits and grey squirrels are often seen. There are recorded sightings of polecat and stoats.

Pyllau - Mae pyllau wedi'u creu er budd bywyd gwyllt dyfrol, gan gynnwys amffibiaid, gwas y neidr a rhywogaethau adar.

Ponds - These have been created for the benefit of aquatic wildlife, dragonflies and bird species. Great crested, palmate and smooth newts use the ponds, as well as common toads and frogs.

Perllan - Mae'r berllan draddodiadol yn ein helpu i warchod rhywogaethau ffrwythau lleol prin fel Afal Clocaenog, yn ogystal â bod o fudd i fywyd gwyllt.

Orchard - The traditional orchard helps to preserve rare local fruit varieties such as the Clocaenog apple, as well as being beneficial to wildlife.

Gwlyptir - Cafodd y corff dŵr hwn ei greu yn 2005 ar safle hen adeilad. Cafodd y dŵr ei gludo mewn pibellau o'r twnelau cyfagos.

Wetland - This water body was created in 2005 on the site of a former building. The water was piped from nearby tunnels.

Fflora - Mae dros 300 o rywogaethau planhigion wedi'u cofnodi ar y safle. Mae rhai yn tyfu yma'n naturiol ac mae eraill wedi cael eu plannu fel rhan o'r gwaith i adfer a gwella'r safle.

Flora - There are over 300 recorded plant species on site. Some occur naturally and others have been planted as part of remediation and site enhancement works.

